

06.11.2019

GİFT

3.TARIM VE GIDA POLİTİKALARI KONFERANSI ADANA

LİSANSLI DEPOCULUK VE ÜRÜN İHTİSAS BORSASI İLE HUBUBAT PİYASALARINDA FİYAT İSTİKRARI

ÜLKEMİZDE LİSANSLI DEPOCULUK KANUNU 2005 YILINDA ÇIKARILMIŞ, ANCAK SÖZ KONUSU KANUNA İŞLERLİK KAZANDIRILAMAYINCA BU ALANDA HİÇ ŞİRKET KURULMAMIŞ VE BUNUN ÜZERİNE DE ÖZEL SEKTÖRE ÖNCÜLÜK ETMEK AMACIYLA ÜLKEMİZDE ÖZEL SEKTÖRÜN ÇATI KURULUŞU **TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ (TOBB)** İLE KAMU ADINA ÜLKEMİZDE EN ETKİN VE EN YAYGIN TEŞKİLATA SAHİP OLAN TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN İLGİLİ KURULUŞU **TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ (TMO)** TARAFINDAN ÜLKEMİZİN İLK LİSANSLI DEPOCULUK ŞİRKETİ, **“TMO-TOBB TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK A.Ş.”** 50 MİLYON TL SERMAYE VE 90.000 TONLUK KAPASİTE İLE KURULMUŞ VE 2011 YILINDAN İTİBAREN DE ÜRÜN KABULÜNE BAŞLAMIŞTIR.

ÜLKEMİZDEKİ İLK LİSANSLI DEPO; 001 LİSANS NUMARASI İLE POLATLI'DAKİ, HALEN POLATLI TİCARET BORSASI TARAFINDAN İŞLETİLEN DEPO, İLK YETKİLİ SINIFLANDIRICI LABORATUVARI; POLATLI TİCARET BORSASI LABORATUVARI, İLK REFERANS YETKİLİ LABORATUAR İSE HALEN AYNI YETKİ İLE GÖREVİNİ SÜRDÜREN TMO LABORATUVARIDIR.

LİSANSLI DEPOCULUK SİSTEMİNDEN BEKLENENLER, KISACA;

- PROFESYONEL DEPOCULUK,
- ÜRÜNLERE KALİTE STANDARDI VE GARANTİSİ,
- SAĞLIKLI VE SİGORTALI DEPO İMKANI,
- ARZ-TALEP DENGESİ VE FİYAT İSTİKRARI,
- UYGUN KOŞULLARDA FİNANSMAN TEMİNİ,
- GELİŞMİŞ BİR PİYASA OLARAK ÖZETLENEBİLİR.

DEPOLAMAYA UYGUN NİTELİKTEKİ STANDARDİZE EDİLEBİLEN TEMEL VE İŞLENMİŞ TARIM ÜRÜNLERİNDE TİCARET BAKANLIĞINCA O ÜRÜN GRUPLARININ TEBLİĞİNİN YAYINLANMASI ŞARTIYLA LİSANSLI DEPOCULUK YAPILABİLMEKTEDİR.

BUGÜN İTİBARIYLA;

- HUBUBAT, BAKLAGİLLER VE YAĞLI TOHUMLAR,
- PAMUK,
- FINDIK,
- ZEYTİN,
- ZEYTİNYAĞI,
- KURU KAYISI,
- KURU ÜZÜM,
- ANTEP FISTIĞI,
- SÜT ÜRÜNLERİ İÇİN TEBLİĞLER YAYINLANMIŞ OLUP LİSANSLI DEPOCULUK YAPILABİLMEKTEDİR.

BUGÜNE KADAR TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE TOPLAM 168 ŞİRKET LİSANSLI DEPO KURMAK ÜZERE MÜRACAAT ETMİŞTİR. BUNLARDAN 88 ŞİRKET ÜLKE GENELİNDE 123 DEPO İÇİN LİSANS ALARAK FAALİYETE GEÇMİŞ OLUP TOPLAM KAPASİTESİ 4.510.000 TONDUR. BAKİYE 80 ŞİRKET DAHA LİSANS ALARAK FAALİYETE GEÇTİĞİNDE ÜLKEMİZ GENELİNDE TOPLAM LİSANSLI DEPO KAPASİTESİNİN 14.822.000 TONA ÇIKMASI BEKLENMEKTEDİR.

2010 YILINDA KURULMAYA BAŞLAYAN LİSANSLI DEPO ŞİRKETLERİNİN FAALİYETE GEÇMESİ İLE BİRLİKTE BİRKAÇ YIL İÇERİSİNDE DE ÜRÜN İHTİSAS BORSASI'NIN KURULARAK FAALİYETE GEÇMESİ PLANLANMIŞ, ANCAK KURULAMAYINCA 2014 YILINDAN İTİBAREN ÜLKEMİZDE 8 AYRI TİCARET BORSASI TARAFINDAN KURULMUŞ OLAN, LİSANSLI DEPOLANARAK KONULAN ÜRÜNLERİ TEMSİL EDEN ELEKTRONİK ÜRÜN SENETLERİNİN (ELÜS) ALINIP SATILMASI KONUSUNDA TİCARET BAKANLIĞINCA YETKİLENDİRİLMİŞ ARACILIK ŞİRKETLERİ VASITASIYLA ALINIP SATILMAYA BAŞLANMIŞTIR.

BU ŞİRKETLER 2019 YILINA KADAR GEÇEN 5 YILLIK SÜREÇTE LİSANSLI DEPOLAR TARAFINDAN TANZİM EDİLEN ELÜS'LERİN SATIŞINI MERKEZİ KAYIT KURULUŞU (MKK) VE TAKASBANK İLE DE ELEKTRONİK ORTAMDA İLETİŞİM HALİNDE GERÇEKLEŞTİRMİŞLERDİR.

2019 YILININ MAYIS AYINDA SÖZ KONUSU OLAN 8 ARACILIK ŞİRKETİ İLE BİRLİKTE ÜLKEMİZDEKİ 113 BORSA, KURULMASI PLANLANAN TÜRKİYE ÜRÜN İHTİSAS BORSASI'NA (TÜRİB) ÜYE GİRİŞİ YAPMAK ÜZERE TÜRİB'İN ACENTESİ OLARAK FAALİYET GÖSTERMEK ÜZERE SÖZLEŞME İMZALAMAYA BAŞLAMISLAR, 26 TEMMUZ 2019 TARİHİNDE İSE BU ARACILIK ŞİRKETLERİNİN YETKİLERİ KALDIRILARAK BÜTÜN ELÜS ALIM VE SATIM İŞLEMLERİN TEK BİR MERKEZDEN, TÜRİB'DEN YAPILMAYA BAŞLANMIŞTIR.

TÜRİB'İN ORTAKLARI; TOBB, TİCARET BORSALARI, TMO, BORSA İSTANBUL A.Ş., MERKEZİ KAYIT KURULUŞU A.Ş., İSTANBUL TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş., T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş., TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI A.O. VE TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.'DİR.

TÜRİB'İN AMACI VE FAALİYET KONUSU;

5300 SAYILI LİSANSLI DEPOCULUK KANUNU ÇERÇEVESİNDE,

- LİSANSLI DEPO İŞLETMELERİNCE OLUŞTURULAN ELEKTRONİK ÜRÜN SENETLERİ (ELÜS) İLE
- ELEKTRONİK ÜRÜN SENETLERİNE DAYALI VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİNİN TİCARETİNİN YÜRÜTÜLMESİNİ SAĞLAMAK ÜZERE BORSACILIK FAALİYETİNDE BULUNMAKTIR.

TÜRKİYE ÜRÜN İHTİSAS BORSASI'NIN ÜYE SAYISININ ÇOK DAHA YÜKSEK RAKAMLARA ULAŞMASI İLE BİRLİKTE, TAZMİN FONUNUN MALİ YAPISININ GÜÇLENDİRİLMESİ, BANKALARIN ELÜS'LERE ÇOK DAHA YAYGIN ŞEKİLDE KREDİ KULLANDIRMAYA BAŞLAMASI, SİGORTA MEVZUATI KAPSAMINDA YAPILABİLECEK KÜÇÜK DÜZENLEMELERLE LİSANSLI DEPO İŞLETMELERİNİN ÇOK DAHA KOLAY VE UYGUN ŞARTLARDA SİGORTA YAPABİLMELERİNE İMKAN TANINMASI İLE BİRLİKTE HUBUBAT PİYASALARINDA BAŞTA BUĞDAY, ARPA VE MISIR OLMAK ÜZERE FİYAT İSTİKRARI SAĞLANACAK VE BU DURUM ÖZELLİKLE ÜLKE EKONOMİMİZ İÇİN DE ÇOK DAHA OLUMLU TABLOLARIN OLUŞMASINA İMKAN TANIYACAKTIR.

BU SAYEDE, DÜNYADA ÇOK ÖNEMLİ BİR STRATEJİK KONUMA SAHİP OLAN ÜLKEMİZİN HEMEN ÜST TARAFINDA BULUNAN DÜNYANIN EN NEMLİ ÜRETİM BÖLGESİ OLAN RUSYA, UKRAYNA VE KAZAKİSTAN'IN ÜRÜNLERİNİN BAŞTA LİMANLARIMIZ VE LİMAN BÖLGELERİMİZ OLMAK ÜZERE ÜLKEMİZDEKİ LİSANSLI DEPOLARDA STOKLANARAK ELÜS'LERE BAĞLANMASI, BU ELÜS'LERİN BAŞTA ABD BORSALARI OLAM ÜZERE DÜNYADAKİ BÜTÜN GELİŞMİŞ ÖRNEKLERİNDE OLDUĞU GİBİ ÇOK SAYIDA EL DEĞİŞTİRMESİ VE SONUCUNDA YİNE DÜNYANIN HUBUBAT VE MAMULLERİ ADINA EN BÜYÜK KULLANICISI DURUMUNDAKİ SURİYE, İRAK, LÜBNAN, ÜRDÜN, SUUDİ ARABİSTAN, MISIR, LİBYA GİBİ ÜLKELERE BURADAKİ LİSANSLI DEPOLARDAN SEVKEDİLMESİ MÜMKÜN OLABİLECEKTİR. BU SAYEDE DE ÜLKEMİZ HER ANLAMDA TAM BİR TARIM ÜSSÜ HALİNE GELMİŞ OLACAK VE BAŞTA İSTİHDAM OLMAK ÜZERE BU İŞ VE İŞLEMLERDEKİ BÜTÜN ARTI DEĞERLER ÜLKEMİZDE KALMIŞ OLACAKTIR.